

In gesprek met een echte Reuselnaar

Onze pa hi vruuger hil hard gewerkt, soms bè hil zwaore omstandigheden, um als papboer de kost te kunnen verdienen. Mee de hulp van ons moeder, familie en hardwerkend personeel is dé hil goed gelukt en daor kon hij frèet op zén. Aan het woord is de 76-jarige Gust Lavrijsen alias Pap, de oudste van de drie zonen van Toon van Mertekes Gust en Marie van Boere Strop.

Mijn pasfoto van een paar jaar geleden.

Voorouders

Opa *Mertekes Gust* (Lavrijsen) en oma Marie Dirkx woonden *vruuger* in een heel oude boerderij op de Rouwenbocht. Ik heb gehoord dat hun boerderij heel dikke muren had, die onderaan wel bijna een meter dik waren. Ook heeft er vroeger een *vist*, een soort gracht, rond gelegen waarvan nog ongeveer 30 meter over was toen ons pa er als kind woonde. Onze pa was de oudste van de 11 kinderen van opa en oma Lavrijsen. Opa Gust was *vruuger unne bekwaome schééper*. Vooral toen onze pa en zijn broer Mart het werk op de boerderij gingen overnemen ging opa zich steeds meer op schapen toeleggen. Hij kon als een van de weinigen een schaap van rotkreupel genezen. Als ik aan hem denk zie ik hem nog aankomen op zijn door een elektromotor aangedreven driewiel fiets. Samen met onze pa ben ik die nog op gaan ophalen in Riel. Opa was geen druktemaker, maar gezeten in zijn stoel, genietend van een sigaar, was hij in gezelschap echt aanwezig en deed op z'n eigen wijze mee aan het gesprek.

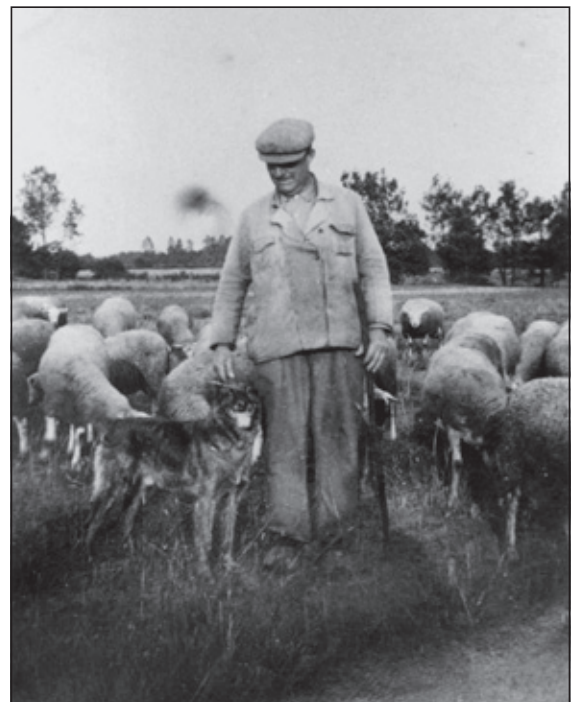
Oma Marie Dirkx heb ik niet gekend. Ze is vijf jaar voor mijn geboorte al overleden. Onze pa was toen nog maar 26 jaar. Vaak, ook nog op oudere leeftijd, vertelde onze pa dat hij het vroege overlijden van zijn moeder hem heel erg raakte en haar daarna vaak gemist heeft.

Opa Mertekes Gust met zijn schapen aan de Lagemierdsedijk, omstreeks 1945.

Opa Kees van Loon alias *Boere Strop* en oma Anna Mutsers hadden een boerderij aan de Molenberg. Ze hadden negen kinderen. Van opa weet ik nog dat hij altijd met zijn dochters kermis ging vieren. Oma herinner ik me als een *goei* vrouw, die heel hard heeft moeten werken in haar groot gezin. Toen haar kinderen het huis uit waren kwam ze vaak bij ons op bezoek. Ze had toen een dikke rechterhand die meestal bedekt was met een gebreide doek.

Ouderlijk gezin

Onze pa, Toon Lavrijsen, is in Reusel beter bekend als Toon *Pap*. Na de lagere school hielp hij, zoals dat destijds gebruikelijk was, mee op de ouderlijke boerderij. Het liefst was hij, als oudste zoon, boer geworden op de boerderij. Dat zat er echter niet in, gedwongen door de crisis moest hij gaan werken bij bakker Heuvelmans. Immers er moest extra geld verdiend worden om met het grote gezin de crisis door te kunnen komen. In 1935 vernam hij dat er bij 't *Stoom*, de melkfabriek in Bladel, het baantje papventer vrij kwam. Hij meldde er zich voor aan en kon beginnen. Het betrof in het begin alleen het uitventen van gortepap, karnemelk en *goei boter* voor mensen

Trouwdag van mijn oom Mart Lavrijsen en tante Pieta van Loon, omstreeks 1945. Middelste rij, uiterst links mijn ouders. Mijn moeder heeft mij in haar armen.

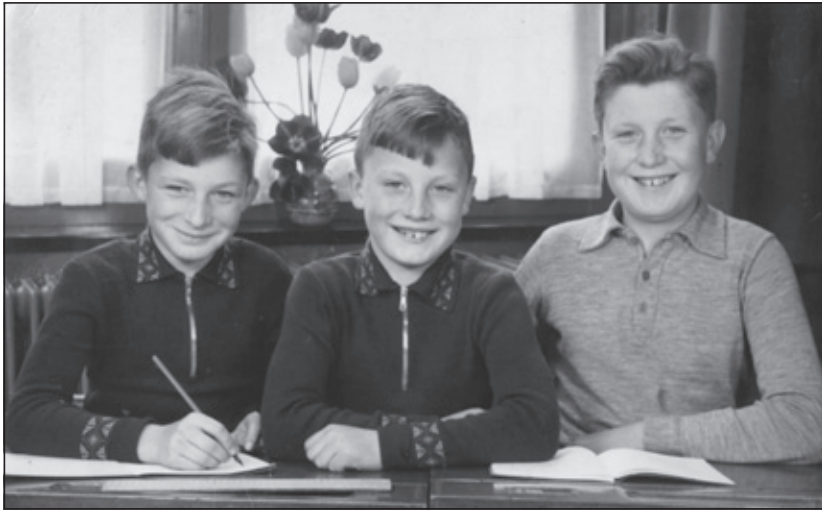
die een ziekenbriefje hadden van de dokter. Al met al geen vetpot als je bedenkt dat hij met het venten op de bakfiets op een voormiddag slechts één hele gulden verdiende. Gelukkig kreeg hij na een tijdje ook gepasteuriseerde melk in zijn assortiment. Met wat nevenverdiensten, zoals het houden van een paar koeien en 's middags brood rondbrengen voor Sjaak Heuvelmans, was het toch voldoende om in 1938 te kunnen trouwen met ons moeder, Marie van Loon. Onze pa moet ons moeder al van jongs af aan gekend hebben want haar ouderlijke boerderij aan de Molenberg stond maar 100 meter verwijderd van zijn ouderlijk huis aan de Rouwenbocht. Op weg naar het dorp kwam hij daar altijd langs. Maar hij kreeg pas verkering toen hij, na de keuring voor zijn militaire dienst volgens een aloude traditie, een pint ging pakken bij Jan Kaethoven in de Vrachtkar waar ze toen werkte. Ze konden na hun trouwen gaan inwonen bij *Klaose Go* (Margo Antonisse) aan de Lensheuvel 189.

Het zat ze in het begin van hun huwelijk niet mee. Het begon al toen onze pa tijdens de mobilisatie opgeroepen werd. Hij werd ingekwartierd bij het gezin van Rinus en Riek Bos in Horsen gelegen in het Land van Maas en Waal. Met de familie Bos hebben onze pa en moeder heel hun leven contact gehouden. Met hun kinderen hebben wij nog steeds contact, vaak gaan we dan fietsen en onderweg *unne duvel* drinken. Toen er in Nederland oorlog dreigde met Hitler-Duitsland moest onze pa als soldaat van het 5e Regiment Infanterie naar de Grebbeberg om het

land te verdedigen. Zijn broer, ome Mart, moest toen worden ingeschakeld om het venten waar te nemen. Daarna braken de moeilijke oorlogsjaren aan gevolgd door de bevrijdingsperiode. Onze pa kon na de oorlog na een korte onderbreking het venten hervatten maar de werkomstandigheden waren allerbelabberdst. Zo was alles op de bon, het venten moest in de meeste gevallen over moeilijk berijdbare zandwegen, die slecht en soms helemaal niet verlicht waren. Om enig idee te geven hoe belabberd het was vertelde onze pa het volgende daarover: "Op een avond stond ik met m'n transportfiets bij Nand Voets (Lemmens) op 't Kippereind en moest vandaar naar Jan Kuijpers in de Sleutelstraat. Het was zo mistig en donker dat ik geen hand voor

Samen met mijn broers Kees (links) en Martien (rechts), omstreeks 1951.

Links mijn broer Kees, in het midden onze Martien en rechts zit ik tijdens onze lagerschooltijd op de Sint Jozefschool van de fraters, omstreeks 1953.

m'n ogen zag. Om er toch te geraken had ik in mijn ene hand de beladen transportfiets vast en met de ander hand volgde ik al voelend het karrespoor om niet van de weg te geraken." Maar ook het venten met de bakfiets gaf grote problemen, vooral omdat onze pa regelmatig geplaagd werd door ernstige rugklachten. Opa van Loon drong er bij ons moeder op aan om een *hit* (paardje) met kar te kopen. Het geld had ons moeder gespaard uit de kostwinnervergoeding die onze pa als soldaat had ontvangen. Jo Verhagen, woonachtig aan den Hoek, heeft toentertijd veel voor onze pa betekend. Als hij daar 's winters, verkleumd van de kou aankwam met bevroren kannen melk, werd er plaats

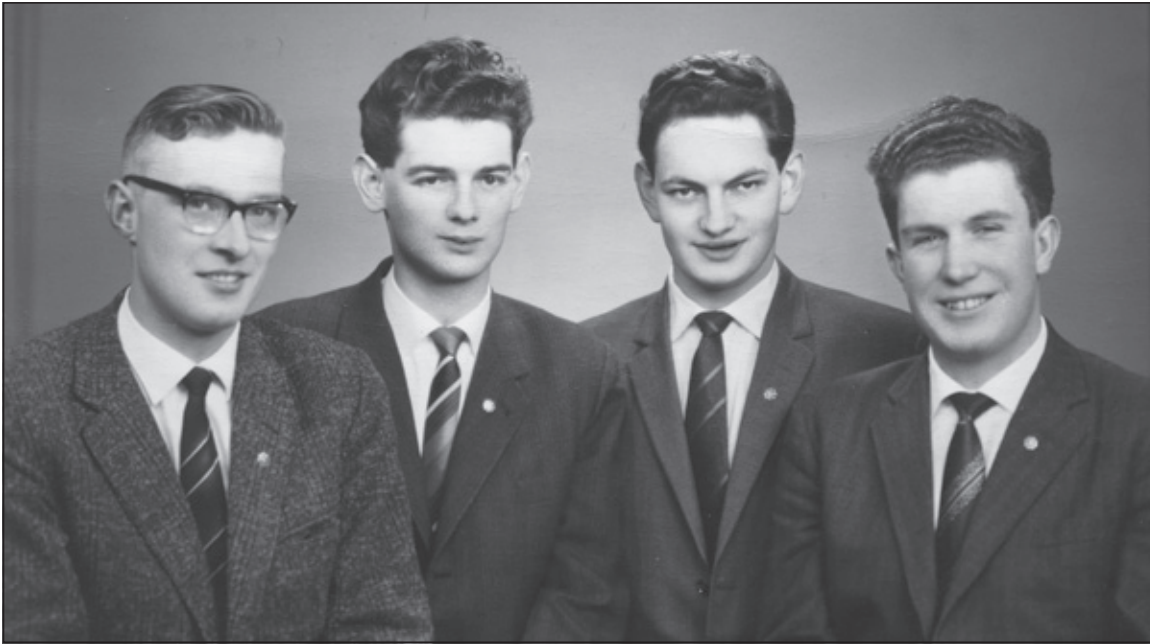
gemaakt aan de platte buiskachel. Daar werden de kannen neergezet om te ontdooien. Ook Trien van *Tuntje* Jansen op de Hooge Mierdseweg stond altijd met de koffie klaar want onze pa moest van juffrouw Küninger tussen de middag verplicht brood eten, om gezond te blijven, zei Trien. Zijn broer, ome *Thee* Lavrijsen, heeft hem in de oorlog en naoorlogse jaren veel geholpen om het hoofd boven water te kunnen houden. Maar vaak bleef het toch afzien. Op 'n dag gebeurde het dat drie keer een band van de wagen kapot ging. Daar stond hij dan met 500 liter gepasteuriseerde melk in de snikhete zon. Hij heeft er mee staan te janken, heeft hij wel eens verteld.

Kleutertijd

Midden in de oorlog, op 5 oktober 1942 ben ik in de Lensheuvel, in het huis van *Klaose Go*, geboren. In 1945 en 1947 kwamen er achtereenvolgens mijn broertjes Kees en Martien bij waarna ons gezin compleet was. Uit die tijd ik herinner ik me nog goed dat ik de oogappel was van *Klaose Go* die in de voorkamer woonde. Door haar werd ik verwend met kandijсноepjes. Haar overlijden maakte veel indruk op mij. Ik zie haar nog liggen, hoog opgebaard op een bed met een wit kanten mutsje op haar hoofd. Op vierjarige leeftijd heb ik mijn bovenbeen gebroken. Dat kwam door de val van een omhoog staand lamoen (*burrie*) van een platte wagen dat viel en vol op mijn

V.l.n.r. vader Toon, broer Martien, ik, oma Anna Mutzers, broer Kees en moeder Marie in ons huis aan de Lindestraat.

Jeugdvrienden en leiders
Jong Nederland, v.l.n.r.
Jan Maas, Ad de Kort, Jos
van Loon en ik.

been kwam. In het Binnenziekenhuis te Eindhoven heeft mijn been wekenlang aan een katrol gehangen dat verbonden was met een pin door mijn hak. Op de dag van vandaag zitten er daarom 2 kuiltjes in die hak.

Op zaterdag mochten we in bad bij *d'n Brouwer* (Kerkhofs), onze overbuurman. We werden er gewassen door de twee vrijgezelle dochters van *d'n Brouwer*. Ook andere kinderen uit de buurt kregen daar hun wekelijkse wasbeurt. We woonden in de Lensheuvel in een mooie buurt waar we *goeien aord* hadden. Dat we bij de familie Adriaan en Dimpfna Willekens-Loose o.a. met Kerstmis en Nieuwjaar verwend werden met lekkere versgebakken wafels zal daar ook wel aan bijgedragen hebben.

Mijn kameraadje uit die tijd was Jan van de *Kòster* (Daniëls). Toen in 1948 in het gezin van de *Kòster* hun zevende zoon was geboren zong vader Harrie luidkeels over de straat het lied: "Vader Abraham had zeven zonen, zeven zonen had vader Abraham." We hadden in de Lensheuvel een Duitse herder met de naam Hertha. Het was een goede speelkameraad van ons en de jongens uit de buurt. Op een keer echter hapte Hertha een mooi vierkant stuk uit de broek van Gerard van de *Kòster*. Dat was wel even schrikken maar veel aandacht kreeg dat toentertijd niet.

Misdienaar

In 1949 kreeg onze pa toestemming om meer soorten producten te mogen verkopen. In eerste instantie waren dat de drie groepen boter, melk en eieren en niet veel later kwam daar margarine bij. Voor deze verkoopuitbreiding was de ruimte in de Lensheuvel onvoldoende. Daarom werd

naar een ander pand uitgekeken. Op advies van ome *Fros* van Loon, een zwager van onze pa, werd een huis aan de Lindestraat gekocht. Wel moest het eerst worden afgebroken en opgebouwd. Behalve ons woonhuis en opslagruimte kwam er ook een winkel bij die zo groot was als een flinke woonkamer. De slogan bij de opening van de winkel was: "Baas boven baas is A. Lavrijssen met zijn kaas."

Mijn kameraadjes daar waren Jos van *Boere Sjef* (van Loon), overbuurjongen Jan Maas en later ook Ad van kleermaker de Kort. Via de Kerkstraat, het *Binnenpedje* en de Schoolstraat liepen we dagelijks van en naar de school. Langs het *Binnenpedje* stroomde een sloot die vaak onze aandacht trok. Op een keer bouwden we er een dam in. Ook Ceel van de *Witte* (van Limpt) was erbij. Of het per ongeluk of expres was weet ik niet meer maar door een duw van mij lag hij

Samen met Jong
Nederland op kamp
omstreeks 1960. De
tweede fietser van rechts
ben ik.

Samen met Nelly tijdens een uitstapje in Keukenhof in april 1962.

plotseling in het water te spartelen, aan de kant waar het erg diep was. Frater 't Bultje (Odulf) had het toevallig gezien en pakte me mee naar school. Daar moest ik voor straf de hele middag in het kolenhok zitten, een straf die toentertijd heel gemakkelijk werd uitgedeeld. Tot mijn 25ste ben ik misdienaar en acoliet geweest. Het misdienaar-schap had een aantal voordelen. Als ik de mis moest dienen tijdens trouw- of uitvaartmissen hoefde ik niet naar school. Bovendien werd een deel van de giften die daarbij binnenkwamen in een pot gedaan waarvan de jaarlijks uitstapjes van de misdienaars werden betaald. Na het lof kregen we van pastoor van Mierop altijd 50 cent of een *kwatta*. We konden de pastoor en kapelaan Paanakker ook wel eens kwaad krijgen bijvoorbeeld als we

wat teveel aan de miswijn hadden genipt. Samen met mijn kameraden en buurtgenoten Jan Maas en Jos van Loon werd ik vaandrig bij Jong Nederland. Dat was een mooie tijd, vooral de jaarlijkse kampweken en de onderlinge band en saamhorigheid tussen de leiding waren hoogtepunten die ik nooit ben vergeten.

Familiebedrijf

In de winkel zwaaide ons moeder de scepter. De eerste 10 jaar werd ze bijgestaan door haar nichtje Annie Smeijers. In die tijd groeide de winkel uit tot een echte buurtwinkel met een steeds groter wordend assortiment. Al tijdens de lagere school moest ik en later ook mijn jongere broers Kees, Martien meehelpen met venten. Zo moest ik na de vroegmis waarin ik misdienaar was, nog voor de school begon, met een fiets met zijtassen naar de families van Kees van Hoof bij de brandtoren en Nand Voets (Lemmens) aan het Kippereind zuivel brengen. Tussen de middag en 's avonds moest ik bij de boeren in de buitengebieden gaan afleveren. Op een keer ben ik in de Kattenbos met een volle transportfiets melkflessen en boter in een sloot gereden met een aangrenzende mesthoop. Met de hulp van een boerin heb ik alles zo goed mogelijk schoongemaakt en kon daarna mijn route voorzetten. De eerstvolgende keer echter merkte een boerin op dat de margarine een sterke smaak had. Ik antwoordde haar onnozel dat ik daarover echt nog geen klachten had gehad.

V.l.n.r. Bert Larmit bij een Creuser spoetnik, Pietje van Graote (van Limpt) bij een Borgward, onze pa en ik met m'n NSU-brommer, omstreeks 1960. We staan hier voor onze winkel in de Lindestraat.

Na de zevende klas hielp ik onze pa met zijn route. We hadden toen al een vrachtwagentje, een groene Borgward, die bestuurd werd door Piet van Graote (van Limpt) omdat onze pa nog geen rijbewijs had. Ook Jan Verhagen was toen al als venter in dienst. Hij werd afgelost door Bert Larmit die heel lang bij ons in dienst bleef. Onze pa, Bert Larmit en ik kregen later eigen wijken en ook onze vervoermiddelen werden steeds moderner. De fiets met tassen werd een bakfiets, later een aangedreven bakfiets en daarna een brommer. Het paard en wagen was al vervangen door een vrachtwagentje en die werd opgevolgd door elektrisch aangedreven driewielwagentjes, die spoetniks werden genoemd. Tijdens mijn werk kreeg ik feeling hoe nieuwe klanten geworven moesten worden. Een taak die me steeds beter afging en onze pa aan mij toevertrouwde. Ook werd het assortiment uitgebreid. Er kwamen appelsienen en bananen bij, later gevolgd door limonadesiroop en gazeuse limonade. Door het explosiegevaar van de gazeuse werd de duurder vruchtenlimonade populair. Dat werd voor ons een enorm succes.

Eigen gezin

In 1966 werd ons in 1949 gebouwde huis annex winkel bijna geheel afgebroken en weer opnieuw opgebouwd. Het gebouw bestond toen uit twee verdiepingen met een zolder. Ik had toen al 6 jaar verkering met Nelly van Sjef en Trees van Gisbergen uit Hooge Mierde die ik had leren kennen op de dansvloer in Klein Amsterdam. Op 28 november 1967 zijn we getrouwd. Het was op een druilerige dag met aanhoudende regenval. Dus moest ik de bruid afhalen met de paraplu. Ik

dacht toen even aan het volgende: *“Es ‘t réégent op oewe trouwdàg krédde un kaoi vrouw.”* Ik kan nu zeggen dat gebleken is dat het grote onzin is. Nelly en ik zijn direct boven onze winkel aan de Lindestraat gaan wonen. Mijn ouders gingen in hetzelfde pand aan de kant van de Bakkerstraat wonen. Tegelijk nam Nelly het werk in de winkel van ons moeder over. Later kreeg ze assistentie van schoonzus An van Gisbergen, de vrouw van mijn broer Kees. Ook Ria Kokken, de vrouw van mijn broer Martien kwam in het bedrijf, zij deed de boekhouding.

In 1969 en in 1973 zijn onze dochters Esther en Hetty geboren. We hebben inmiddels twee kleinkinderen, Nick en Kiara, waar we *hil fréet mee zen*.

Mijn ouders Toon en Marie Lavrijsen met hun kinderen en kleinkinderen tijdens de viering van het 50-jarig bestaan van hun zaak in 1985.

Vader Toon, broer Martien, ik en broer Kees voor ons pand aan de Hoeve, omstreeks 1982. Achter ons staan onze SRV-wagens.

Onze trouwdag op 28 november 1967.

SRV wagens

Directeur Bonants van 't Stoom in Bladel vond het nodig dat de melkventwijken in Reusel en omgeving gesaneerd werden. Uiteindelijk kreeg ons familiebedrijf 4 wijken toebedeeld. Behalve in Reusel gingen we toen ook in Hulsel, Netersel en Bladel venten. Dat gebeurde toen door mijn broer Martien, Bert Larmit, Karel Heesters en door mij. Bovendien kon mijn broer Kees een wijk overnemen in Tilburg zodat alle leden van de familie in de zuivel van het familiebedrijf werkzaam waren. Enkele jaren later reden we met 4 SRV-wagens van 9 meter lang met daarin zuivelproducten, diepvriesproducten en allerlei kruidenierswaren.

Groothandel Koek en Banket

Met de firma Dealmans Banket kwamen we tot een akkoord dat zij van ons koffiewafels kochten en wij als tegenprestatie voor hen koekjes gingen verkopen in België. Al gauw verkochten we bij een klant in Lier 500 dozen koek en wafels per week. Via beurzen maakte we kennis met grossiers en konden we aan hen en ook aan grootwinkelbedrijven in België koek en banket leveren. Later gingen we verder Europa in, eerst in Frankrijk. Later Engeland, Zuid- en Noord-Ierland, Italië tot zelfs in Polen en Rusland toe. In Spa heb ik een aantal weken Frans moeten leren om de verkoop in Frankrijk ter hand te kunnen nemen. Die taal leren werden de zwaarste weken uit mijn leven.

Samen met mijn vrouw Nelly en onze dochters Esther (links) en Hetty tijdens de gouden bruiloft van mijn ouders, Toon en Marie Lavrijsen, in 1988.

De opslag en etikettering vond vanaf 1988 plaats in de voormalige aardappelopslag van Piet van de Smalle (van Herk) aan de Hoeve. Die moest door ons eerst grondig verbouwd worden. Er kwam een kantoor bij en de opslagruimten werden voorzien van betonnen vloeren. Ook de muren en gevels kregen een opknapbeurt. Verder werd er een laadstation bijgeplaatst met drie roldeuren voor het laden en lossen van vrachtwagens.

Drukkerij

Op 6 oktober 1994 overleed plotseling op 54-jarige leeftijd de heer Hamelinck die voor ons werkte als econoom/commissaris. Een heel groot verlies voor ons bedrijf en mij persoonlijk. Van hem heb ik heel veel geleerd. Vanaf 1992 gingen we zelf etiketten drukken voor onze producten en later ook voor anderen. In korte tijd stonden er 5 drukpersen te draaien. Omstreeks 2000 kwam Ton een zoon van broer Kees in het bedrijf. Er zijn toen moeilijke beslissingen genomen. Uiteindelijk werd de 'Koek en Banket' business verkocht aan Bakkersland BV en ging het bedrijf door met het printen van etiketten en aanverwante producten. Ons familiebedrijf kreeg op prive gebied zware klappen te verwerken. Na het overlijden van mijn ouders in 1993 en 1995 overleed in 1996 Ria Kokken, de vrouw van mijn broer Martien en in 2010 na een slopende ziekte ook nog mijn broer Kees. Het bedrijf was toen al volledig in handen van Ton en Bart, de zonen van onze Kees.

Andere activiteiten

Als middenstander was ik betrokken bij een groot aantal gebeurtenissen en activiteiten. Zo heb ik samen met anderen de Jonge VVD en de VVD opgericht. Later was ik ongeveer 4 jaar voorzitter van het CDA. Jarenlang was ik voorzitter van de Middenstandvereniging met de jaarlijkse Sint Nicolaasactie als een van de activiteiten. Samen met Peter van Loon heb ik de Dorpsbron opgericht. Nu heet die de Brinck waar ik niet zo blij mee ben. Met Jaon Jansen heb ik geprobeerd van een bevriende kunstenaar een bronzen 'contente mens' te kopen voor de Dorpsbron. Dat werd helaas nipt weggestemd waardoor later Eersel met de eer ging strijken.

Vanaf 2007 zit ik in het parochiebestuur, waarvan de langste tijd als vicevoorzitter. De laatste jaren is veel op ons pad gekomen waarbij pijnlijke verdrietige besluiten werden genomen zoals het verkoop van de kerken van de Mierden en Hulsel en het vertrek van de pastoors Buyens en Van Roosmalen. Gelukkig is er in de parochie ook veel goeds gebeurd zoals de verbouwing van de pastorie, het onderhoud van de kerkhoven in de vier dorpen, de twee nieuwe Maria-kapelletjes en de aanstelling van kapelaan Steijaert, waardoor er nieuw elan is gekomen. Voor de samenwerking met alle parochievrijwilligers ben ik heel dankbaar, vertelt Gust.

Slot

Wie thuis bij Gust en Nelly Lavrijsen aanschuift voelt zich direct welkom heb ik mogen ervaren. Gust is heel zijn leven actief geweest in het hart van de Reuselse gemeenschap. Tijdens het

venten, zijn misdienaarschap, vaandrig bij Jong Nederland, de Reuselse middenstand en politiek en het kerkbestuur, steeds was hij dicht bij en betrokken bij de Reuselse mens. Maar ook buiten Reusel is hij met succes omgegaan met klanten en leveranciers om samen met familie en ongeveer 90 medewerkers het bedrijf te laten groeien en door moeilijke tijden te loodsen. Dat ging niet altijd even gemakkelijk en was soms met vallen en opstaan. Hij is uitdagingen niet uit de weg gegaan en heeft in de praktijk op veel gebieden moeten leren waarbij hij vele levenservaringen rijker werd.

Gust spreekt met veel respect over zijn ouders en de medewerkers die zijn vader vooral in de moeilijke beginjaren hebben geholpen. Daarom stellen we met recht vast dat Gust Lavrijsen alias *Pap* een echte Reuselnaar genoemd mag worden.

Onze dochters Hetty (links) en Esther tijdens onze gouden bruiloft op 28 november 2017.

Onze kleinkinderen Kiara en Nick in 2017,